

Representantforslag 126 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Elisabeth Røbekk Nørve, Frank Bakke Jensen, Gunnar Gundersen og Arve Kambe

Dokument 8:126 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Svein Flåtten, Elisabeth Røbekk Nørve, Frank Bakke Jensen, Gunnar Gundersen og Arve Kambe om å styrke avskrivningsreglene som næringspolitisk virkemiddel

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er verdiene som skapes ute i Norges små og store bedrifter som legger grunnlaget for den norske velferdsmodellen. Det er derfor viktig at den skatte- og næringspolitikk som føres, styrker bedriftenes egenkapital, slik at arbeidsplassene trygges.

Hvert eneste år har Høyre foreslått forbedringer i avskrivningssatsene til viktige deler av næringslivet. Det hadde gjort en forskjell for investeringsklimaet i Norge sammenliknet med Norges naboland. Det er uheldig at dagens regjering står ensidig på gamle regnskapsprinsipper tilpasset en tid da produksjonsutstyr holdt i 30–40 år. I dag krever markedskonkurransen teknologiutvikling og nye miljøkrav en langt hyppigere fornyelse.

Regjeringen Stoltenberg II økte i statsbudsjettet for 2009 skatten på norske arbeidsplasser og på privat eierskap i næringslivet. Det ble gjort enkelte fornuftige endringer i bunnfradragene for arveavgift og formuesskatt, men dette ble dekket inn ved å skjerpe skatten for bedriftene. Høyre gikk mot disse skjerpelsene og foreslo andre skatte- og avgiftslettelser som ville bidratt til mer optimisme og sikre grunnlaget for arbeidsplassene i private bedrifter.

Da Stortinget behandlet Innst. S. nr. 44 (2008–2009) om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil

Solvik-Olsen om gjennomgang av skattemessige avskrivningssatser, fremkom det at Norge har en lavere skattemessig avskrivningssats enn andre land for maskiner. Der Tyskland og Sverige har 30 prosent, har Storbritannia, Frankrike, Finland og Danmark 25 prosent, mot Norges 20 prosent. Avskrivningssatsen for produksjonsinnretninger som ikke er maskiner, er i Sverige 30 prosent, mens den er 25 prosent i Storbritannia, Finland og Danmark. Tilsvarende sats er i Norge 4 prosent på grunn av dommen i Borgarting (se nedenfor). I en situasjon der konkurranseutsatt norsk industri i stadig større grad merker konkurransen fra utlandet, er dette en betydelig og unødvendig konkurranseulempe.

Avskrivning på driftsmidler er en bokholderimesig reduksjon av en formuesgjenstands bokførte verdi på grunn av verdiforringelse ved blant annet slitasje. Dersom man vil sikre en korrekt periodisering av investeringskostnadene, må avskrivningene følge verdifallet på kapitalen. Avskrivningssatsene for ulike grupper av driftsmidler bestemmes dermed ut fra et sannsynlig gjennomsnittlig verdifall for driftsmidlene. Høyere avskrivningssatser enn verdifallet innebærer en fordel for selskapene som da vil få periodisert kostnadene tidligere enn de faktisk påløper. I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009) om endringer i statsbudsjettet for 2009 med tiltak for arbeid, forkastet det rød-grønne flertallet endringer i de ordinære avskrivningssatsene som et egnet konjunkturpolitisk virkemiddel. Derimot ble startavskrivningssatsen på 30 prosent positivt mottatt, selv om forslagsstillerne mener dette burde vært forlenget med ett år.

Det er vanlig å se på avskrivninger som et middel for å sikre finansiering av nye driftsmidler til å erstatte dem som etter hvert slites ut, slik at en virksomhet kan holde sin reelle produksjonskapasitet intakt. Men avskrivninger er også brukt til å fremme andre hen-

syn. Lettelser i avskrivningsreglene kan gis for å fremme generelle konjunkturpolitiske formål, investeringsaktiviteten i visse næringer eller i bestemte regioner.

I dag er ikke oppkjøpt og egenutviklet forretningsverdi, såkalt goodwill, likebehandlet når det gjelder skattemessige saldoavskrivninger. Særlig for oppstartbedrifter virker dette uheldig, og forslagsstillerne mener dette er noe som bør vurderes særskilt.

Siden stortingsvalget i 2005 er avskrivningsreglene for industrien svekket ved at skattemyndighetene, uten politisk behandling, har endret grenseoppgangen mellom driftsmidler som skal avskrives som bygg og maskiner i større industrianlegg. Borgarting lagmannsrett avgjorde ved dom av 23. april 2008 at myndighetene i en konkret sak hadde grunnlag for å la en produksjonsinnretning avskrives som bygg, og ikke som maskin. Dommen har den konsekvens at avskrivningssatsen for dette utstyret ble avskrevet med 4 prosent, og ikke 20 prosent. Forslagsstillerne er undrende til om det har vært lovgivers ønske at produksjonsmessig utstyr som ikke inngår i bygningsinfrastruktur, og derfor ikke kan brukes av andre, anses som en del av bygningen. Forslagsstillerne er også kjent med at skattemyndighetene har varslet tilsvarende saker mot flere store industrianlegg, og mener at norsk næringsliv bør slippe usikkerheten som ligger i spørsmålet, og belastningen ved å få spørsmålet avgjort i domstolene. Konsekvensene av dommen burde i seg selv føre til en ny politisk behandling av saldoavskrivningsreglene. En svekkelse av lønnsomheten ved industriinvesteringer i Norge er noe forslagsstillerne ikke ønsker, og det kan være på sin plass med presiseringer i skattereglene på dette

punkt. Dette er et spørsmål som bør avgjøres av lovgiver.

Forslagsstillerne mener utfordringene knyttet til dagens regelverk er mange, uten at dette har resultert i en bred og samlet gjennomgang i Stortinget av hva som bør være avskrivningsreglenes formål, hvordan de ulike avskrivningsgruppene bør inndeles og avgrenses, hvilke avskrivningssatser de ulike avskrivningsgruppene bør ha og om avskrivning bør skje etter saldoavskrivningsmodellen. Riktignok har sider ved avskrivningsreglene vært behandlet i Stortinget ved flere anledninger i forrige periode, men ikke det helhetlige regelverk som sådan. Dette mener forslagsstillerne er uheldig, fordi disse har stor tro på avskrivning som et næringspolitisk virkemiddel til å fremme investeringer og aktivitet i norske bedrifter. Forslagsstillerne har store ambisjoner på vegne av norsk industri, og mener at avskrivningsreglene bør inngå som en del av en industrivennlig lovgivning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak som drøfter alle sider av regelverket, herunder avskrivningens formål, avskrivningsgruppenes avgrensning, selve avskrivningssatsene og avskrivningsmodellene, bruken av avskrivning til å fremme miljøvennlig drift, samt å fremme konkrete forslag som kan styrke avskrivningsreglene som næringspolitisk virkemiddel.

3. mai 2010